

Ezechiël 16

1 Het woord van de HEERE kwam tot mij:

2 Mensenkind, laat Jeruzalem zijn gruweldaden weten,

3 en zeg: Zo zegt de Heere HEERE tegen Jeruzalem: Uw oorsprong en uw geboorte zijn uit het land van de Kanaänieten. Uw vader was die Amoriet en uw moeder een Hethitische.

4 Wat uw geboorte betreft, op de dag dat u geboren werd, werd uw navelstreng niet afgesneden, werd u niet met water schoongewassen, werd u ook al niet met zout ingewreven, en al helemaal niet in doeken gewikkeld.

5 Geen oog zag naar u om, om een van die dingen uit medelijden bij u te doen. U werd weggegooid op het open veld uit afschuw voor uw leven op de dag dat u geboren werd.

6 Toen Ik voorbij u kwam, zag Ik u trappelend in uw bloed en Ik zei tegen u in uw bloed: Leef! Ja, Ik zei tegen u in uw bloed: Leef!

7 Ik heb u even overvloedig gemaakt als het gewas op het veld. U groeide op, u werd groot en u kwam tot grote schoonheid. Uw borsten werden stevig, uw haar groeide, maar u was naakt en bloot.

8 Toen Ik voorbij u kwam, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd van de liefde. Zo spreidde Ik Mijn vleugel over u uit en bedekte uw naaktheid. Daarop zwoer Ik u een eed en ging een verbond met u aan, spreekt de Heere HEERE, en zo werd u van Mij.

9 Daarop waste Ik u met water, spoelde uw bloed van u af en zalfde u met olie.

10 Ik trok u kleurrijk geborduurde kleding aan, schoeide u met zeedoeren, omwikkelde u met fijn linnen en bedekte u met zijde.

11 Ik tooide u met sieraden. Ik deed armbanden om uw polsen en een ketting om uw nek.

12 Ook deed Ik een ring door uw neus, oorbellen aan uw oren en zette een sierlijke kroon op uw hoofd.

13 Zo werd u getooid met goud en zilver. Uw kleding was van fijn linnen en zijde, en voorzien van kleurrijk borduurwerk. Meelbloem, honing en olie at u. U werd buitengewoon mooi, en werd geschikt voor het koningschap.

14 Van u ging een naam uit onder de heidenvolken vanwege uw schoonheid, want die was volmaakt door Mijn glorie, die Ik op u gelegd had, spreekt de Heere HEERE.

15 Maar u vertrouwde op uw schoonheid en bedreef hoererij, trots op uw naam. U hebt uw hoererijen uitgestort over ieder die voorbijtrok, uw schoonheid was voor hem!

16 U nam een deel van uw kleding, maakte daarmee voor uzelf de hoogten kleurrijk en bedreef er hoererij op. Nooit is zo iets voorgekomen en het zal nooit meer gebeuren.

17 U nam uw sieraden van Mijn goud en van Mijn zilver dat Ik u gegeven had, en maakte voor uzelf mannenbeelden en daarmee bedreef u hoererij.

18 U nam uw kleurrijk geborduurde kleding en bedekte ze daarmee. U zette Mijn olie en Mijn reukwerk voor hen neer.

19 En Mijn brood, dat Ik u had gegeven, en de meelbloem, olie en honing, die Ik u te eten had gegeven, hebt u hun aangeboden als een aangename geur. Zo gebeurde dat, spreekt de Heere HEERE.

20 U nam uw zonen en uw dochters, die u Mij geboord had en bracht ze als offer voor hen om te eten. Waren uw hoererijen niet genoeg,

21 dat u Mijn kinderen geslacht hebt, ze prijsgegeven hebt, toen u ze voor hen door het vuur liet gaan?

22 Ook hebt u bij al uw gruweldaden en uw hoererijen niet gedacht aan de dagen van uw jeugd, toen u naakt en bloot was, trappelend in uw bloed.

23 Na al uw kwaad gebeurde het – wee, wee u! spreekt de Heere HEERE –

24 dat u voor uzelf een verhoging bouwde en voor uzelf op elk plein een hoogte maakte.

25 Bij elk kruispunt bouwde u uw hoogten. U misbruikte uw schoonheid afschuwelijk, u spreidde uw benen voor ieder die voorbijtrok en maakte uw hoererijen talrijk.

26 U bedreef hoererij met de Egyptenaren, uw zwaargeschapen burenen. U maakte uw hoererijen talrijk, zodat u Mij tot toorn verwekte.

27 Zie, daarop strekte Ik Mijn hand tegen u uit en verminderde het u toegewezen deel, en Ik gaf u over aan de willekeur van hen die u haten, aan de dochters van de Filistijnen, die te schande werden vanwege uw schandelijk gedrag.

28 Daarna bedreef u hoererij met de Assyriërs, omdat u onverzadigbaar was. U bleef hoererij met hen bedrijven, en nog raakte u niet verzadigd.

29 Vervolgens maakte u uw hoererij talrijk tot in het land van de kooplieden, Chaldea. En ook daardoor raakte u niet verzadigd.

30 Wat moet uw hart verkommerd zijn – spreekt de Heere HEERE – bij het doen van dit alles: werk van een schaamteloze vrouw die een hoer is!

31 Toen u uw verhoging bouwde op elk kruispunt en uw hoogte maakte op elk plein, was u, door met het hoerenloon de spot te drijven, niet als een echte hoer.

32 U, vrouw die overspel pleegt, neemt in plaats van haar eigen man vreemde mannen!

33 Alle hoeren pleegt men een beloning te geven, maar u geeft uw geschenk zelf aan al uw minnaars en beloont ze, zodat zij van rondom naar u toe komen vanwege uw hoererijen.

34 Zo gebeurt bij u in uw hoererijen het tegendeel van wat er gebeurt bij die vrouwen: men ging niet als in hoererij achter u aan. Als u immers zelf hoerenloon geeft en het hoerenloon niet aan u wordt gegeven – dan bent u het tegendeel geworden.

35 Daarom, hoer, hoor het woord van de HEERE!

36 Zo zegt de Heere HEERE: Omdat u uw brandende begeerte uitgestort hebt en uw schaamte ontbloot werd in uw hoererijen met uw minnaars en met al uw gruwelijke stinkgoden, en om het bloed van uw kinderen dat u hun gegeven hebt,

37 daarom, zie, ga Ik al uw minnaars die u behaagd hebt, allen die u bemind hebt, met allen die u gehaat hebt, bijeenbrengen, ja, Ik zal hen van rondom bijeenbrengen tegen u en Ik zal uw schaamte voor hen ontbloten, zodat zij heel uw naaktheid zullen zien.

38 Ik zal u oordelen overeenkomstig de bepalingen voor overspelige vrouwen en vrouwen die bloed vergieten. Ik zal u overgeven aan de bloeddorst van grimmigheid en van na-ijver.

39 En Ik zal u in hun hand geven. Zij zullen uw verhoging afbreken, uw hoogten omverwerpen, u uw kleding uittrekken, uw sieraden nemen en u naakt en bloot achterlaten.

40 Daarop zullen zij een menigte tegen u laten opkomen. Zij zullen u met stenen stenigen en u met hun zwaarden doorsteken.

41 Zij zullen uw huizen met vuur verbranden. Voor de ogen van vele vrouwen zullen zij strafgerichten over u voltrekken. Dan zal Ik u laten ophouden een hoer te zijn en u zult ook geen hoerenloon meer geven.

42 Zo zal Ik Mijn grimmigheid op u doen rusten en Mijn na-ijver zal van u wijken. Dan zal Ik tot rust komen en niet meer toornig zijn.

43 Omdat u niet gedacht hebt aan de dagen van uw jeugd en Mij met al deze dingen ontzet hebt, zie, daarom zal Ik ook u uw weg op uw eigen hoofd doen neerkomen, spreekt de Heere HEERE, zodat u zich met al uw gruweldaden niet meer schandelijk gedragen zult.

44 Zie, ieder die spreekwoorden gebruikt, zal over u dit spreekwoord gebruiken: Zo moeder, zo dochter.

45 U bent een dochter van uw moeder, die walgde van haar man en haar kinderen. U bent een zus van uw zusters, die walgden van hun mannen en van hun kinderen. Uw moeder was een Hethitische en uw vader een Amoriet.

46 Uw oudste zuster is Samaria, zij met haar dochters, die aan uw linkerhand woont, en uw zuster die jonger is dan u, die aan uw rechterhand woont, is Sodom met haar dochters.

47 U bent niet in hun wegen gegaan en hebt niet overeenkomstig hun gruweldaden gedaan, nee, nog even, en u hebt het in al uw wegen meer te gronde gericht dan zij.

48 Zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE, Sodom, uw zuster, zij en haar dochters hebben niet zo gedaan als u en uw dochters gedaan hebben!

49 Zie, dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sodom: trots, overvloed van voedsel en zorgeloze rust had zij met haar dochters. De hand van de arme en de behoeftige ondersteunde zij echter niet.

50 Zij verhieven zich en deden een gruweldaad voor Mijn aangezicht. Daarom deed Ik hen weg, zodra Ik het gezien had.

51 Samaria heeft nog niet de helft van uw zonden gedaan, en u hebt uw gruweldaden talrijker gemaakt dan zij. U hebt uw zusters rechtvaardig doen lijken, vergeleken bij al uw gruweldaden, die u gedaan hebt!

52 Draagt u, die uw zusters veroordeeld hebt, dan ook uw eigen smaad. Door uw zonden, waarin u afschuwelijker deed dan zij, lijken zij rechtvaardig, vergeleken bij u! Schaam u dan ook en draag uw smaad, omdat u uw zusters rechtvaardig hebt doen lijken.

53 Als Ik een omkeer zal brengen in hun gevangenschap – in de gevangenschap van Sodom en haar dochters, in de gevangenschap van Samaria en haar dochters – zal Ik ook een omkeer brengen in de gevangenschap van uw gevangenen in hun midden,

54 opdat u uw smaad draagt en te schande wordt vanwege alles wat u gedaan hebt, wanneer u hen troost.

55 Wanneer uw zusters, Sodom en haar dochters, zullen terugkeren naar hun vorige staat, en Samaria en haar dochters zullen terugkeren naar hun vorige staat, dan zullen ook u en uw dochters terugkeren naar uw vorige staat.

56 Op de dag van uw trots is de naam van uw zuster Sodom niet over uw lippen gekomen,

57 voordat uw kwaad openbaar werd! Zo is het de tijd voor de smaad van de dochters van Syrië en van allen rondom haar, en van de dochters van de Filistijnen, die u van rondom verachten.

58 Ú zult uw schandelijk gedrag en uw gruweldaden dragen, spreekt de HEERE.

59 Want zo zegt de Heere HEERE: Ik zal met u doen zoals u gedaan hebt: u hebt de eed veracht door het verbond te verbreken.

60 Toch zal Ík denken aan Mijn verbond met u in de dagen van uw jeugd. Ik zal met u een eeuwig verbond maken.

61 Dan zult u zich uw wegen herinneren en te schande worden, wanneer u uw zusters die ouder zijn dan u en degenen die jonger zijn dan u, hebt aangenomen. Ik zal u hen tot dochters geven, maar niet op grond van het verbond met u.

62 Want Ík zal met u Mijn verbond maken. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben,

63 opdat u eraan denkt, u schaamt en uw mond niet meer opendoet vanwege uw smaad, wanneer Ik voor u verzoening doe over alles wat u gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE.

De metafoer van het huwelijk.

De HEERE communiceert op verschillende manieren met Zijn volk. Naast het directe ‘zo spreekt de HEERE’ zijn er *de visioenen*. Ezechiël moest van de HEERE ook nog eens *een maquette* bouwen van de stad Jeruzalem en ditmaal komt de profeet namens God met *de metafoer van het huwelijk*. ‘Verandering van spijs doet eten’, geldt blijkbaar niet alleen voor het eten maar ook voor wat men wil overdragen. Bijbels onderwijs wordt inderdaad gezien als geestelijk voedsel zoals bijvoorbeeld in de uitspraak ‘de mens zal niet alleen van brood leven, maar van alle woord dat uit de mond van God uitgaat.’ De ene mens is gevoeliger voor concrete boodschappen, terwijl andere mensen er graag wat bij willen zien. Dat laatste mag dan letterlijk het geval zijn – zoals de maquette van Jeruzalem – maar ook figuurlijk met *het beeld van het huwelijk*. Eén ding is voor de HEERE blijkbaar heel belangrijk: dat de mensen Zijn boodschap kunnen begrijpen. Hij varieert op eenzelfde thema om de interesse vast te houden of die belangstelling juist te wekken. De vergelijking van het verbond van God met Zijn volk met een huwelijk, is een trouwens geliefd beeld. Je treft het bij Hosea en Jesaja, bij Jeremia en de Heere Jezus.

De metafoer van het huwelijk voor de verbondsrelatie van God met Zijn volk Israel.

Huwelijk als metafoer voor de relatie van God met Israël.

Hosea 2:13-15

Daarom, zie, Ikzelf ga haar lokken, haar de woestijn in leiden, en naar haar hart spreken. Ik zal haar daarvandaan haar wijngaarden geven, en het Dal van Achor tot een deur van hoop. Daar zal zij zingen als in de dagen van haar jeugd, als op de dag dat zij wegtrok uit het land Egypte. Op die dag zal het gebeuren, spreekt de HEERE, dat u Mij zult noemen: mijn Man, en Mij niet meer zult noemen: mijn Baäl!

Ezechiël 16:8

Toen Ik voorbij u kwam, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd van de liefde. Zo spreidde Ik Mijn vleugel over u uit en bedekte uw naaktheid. Daarop zwoer Ik u een eed en ging een verbond met u aan, spreekt de Heere HEERE, en zo werd u van Mij.

Jeremia 2:2

Ga ten aanhoren van Jeruzalem prediken: Zo zegt de HEERE: Ik denk aan u, aan de genegenheid van uw jeugd, aan de liefde van uw bruidsdagen, toen u achter Mij aan ging in de woestijn, in een land waarin niet wordt gezaaid.

Mattheüs 9:15	Jezus zei tegen hen: De bruiloftsgasten kunnen toch niet treuren zolang de Bruidegom bij hen is? Maar de dagen zullen komen dat de Bruidegom van hen weggenomen zal zijn, en dan zullen zij vasten.
Johannes 3:29	Wie de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend van de Bruidegom, die erbij staat en hem hoort, verblijdt zich zeer over de stem van de Bruidegom. Deze blijdschap van mij nu is volkomen geworden.
Vgl. Johannes 2:9 Efeziërs 4:22,23 en 31,32	Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heere, want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam. Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en die twee zullen tot één vlees zijn. Dit geheimenis is groot; maar ik spreek met het oog op Christus en de gemeente.

Zoals een man van zijn vrouw, zo houdt God van Zijn volk Israël.

Alle stadia van verliefdheid en verkering verloving en huwelijksluiting heeft de relatie van God en Israël doorlopen. Het verbond van God met Israël – dat gesloten is op basis van de tien geboden – heeft alles van een huwelijksverbond dat gebaseerd is op de beloften van liefde en trouw. God houdt van Israël. Zelfs als ze Hem grieft met haar escapades en ontrouw is – dan is de HEERE woedend en moet ze de consequentie dragen – maar Zijn liefde wordt nooit gedoofd. De toorn van God is misschien wel de tegenkant van Zijn liefde. Die toorn van God wordt breed uitgemeten in Ezechiël 16, maar de liefde voor Zijn volk Israël wint het uiteindelijk toch, eeuwige liefde.

De liefde voor Zijn volk Israël wint het uiteindelijk toch, eeuwige liefde.

Het volk zoekt de grenzen op.

God spreekt tot zijn volk via de profeet Ezechiël. Ezechiël 16:1 *Het woord van de HEERE kwam tot mij:* Hij wordt zoals gewoonlijk aangesproken met de term ‘mensenkind’, oftewel ‘zoon van Adam’. Ezechiël is op zich niet beter dan de rest. Hij is een mens onder de mensen. Maar hij heeft Gods kant gekozen en wat nog belangrijker is, God heeft hem uitgekozen om Zijn profeet te zijn. Ezechiël heeft zich gedistantieerd van zijn volk dat zich van God heeft afgekeerd en de grenzen die God aan het leven stelde omver haalde. Het is niet zo dat er zonden zijn waar God om kan glimlachen en zonden waar Hij Zich over opwindt. Nee, zonde is zonde. Het begint altijd met kleine overtredingen. Het volk zoekt zijn

grenzen op. Wanneer er niet meteen gevolgen zijn, gaat het een stap verder. De grote vergissing van kerkleiders en politici is vaak dat als men deze ‘kleine’ grenswijziging niet toestaat, alle grenzen zullen worden afgebroken. Men verzet de bakens in de veronderstelling dat het daar dan bij blijft. Men probeert het kwaad in te dammen door de hekken te verzetten. Dat is een jammerlijke vergissing. Het kwaad stopt niet. Het doet zich soms voor als beheersbaar – op het moment dat er wat meer ruimte wordt gegeven – maar in feite is het een manier om de bakens te verzetten en meer ruimte voor meer kwaad te krijgen. Voorbeeld: Met de legalisatie van abortus en euthanasie is op dit moment de abortus pil en de euthanasiepill in bespreking. Zouden we de mensen zelf niet de middelen moeten geven om een einde te maken aan ongewenst leven? Met die vraag is men weer vele stappen verder op het verkeerde pad. Wie denkt dat het kwaad tot rust komt wanneer wat meer ruimte wordt gegeven, vergist zich zeer. De duivel lacht in zijn vuistje wanneer we akkoord gaan met zijn wensen in de veronderstelling dat hij dan zijn streken thuis laat. Uiteindelijk leiden de ‘kleine zonden’ van het volk Israël tot de meest extreme grensoverschrijdingen, dingen waar zelfs de omliggende volken geschokt door zijn. Gruwelijke zaken waarbij een fatsoenlijk mens de koude rillingen over de rug lopen. De afgodendienst is zoiets en dan afgodendienst in zijn meest extreme vorm compleet met tempels en priesters en mannelijke en vrouwelijke prostitués. En dan hebben we het nog niet over de kinderooffers, waarbij kinderen werden gedood – de term is ‘geslacht’ – om vervolgens op het altaar van de afgod te worden verbrand. Niet voor niets heeft de HEERE het over ‘gruweldaden’. Ezechiël 16:2 *Mensenkind, laat Jeruzalem zijn gruweldaden weten*. Als de HEERE het heeft over ‘gruweldaden’ dan bedoelt Hij echt gruweldaden.

Jeruzalem.

De oorsprong van Jeruzalem.

Iemand vraagt zich af hoe dit toch in vredesnaam mogelijk is? Die verzuchting heeft de HEERE namelijk. We zeggen wel eens gekscherend; ‘Erger u niet, verbaas u slechts’, maar de vraag is hoelang je zoiets volhoudt. Het is niet te filmen, de dingen waar het volk Israël toe in staat is. Op hen is het spreekwoord van toepassing dat ‘het bederf van het beste het slechtste is’. Bij hen zie je dingen die je bij de buurvolken niet opmerkt. Bijvoorbeeld: Normaal houdt een volk zijn eigen goden. Men is van nature blijkaar redelijk loyaal. Wat je bij het volk van God waarneemt – dat ze overal de afgoden vandaan halen om die te vereren – zoiets zie je eigenlijk nergens in de directe omgeving van Israël. Zelfs de buurvolken verbazen zich erover om niet te spreken van ‘verbijsteren’. Ze hebben dat allemaal van redelijk dichtbij gevolgd, de ontwikkelingen in Israël. Ze geloofden hun ogen niet. In het begin waren ze stikjaloers op dat volk. In de tijd van koning David en Salomo kwam men van ver over de grens om iets

mee te pikken van de wijsheid van dit gezegende volk. Maar na Salomo gaat het bergafwaarts en zien de volken tot hun verbijstering een volk van een zeer grote hoogte in een diepe diepte vallen. Zij die het in het begin allemaal beter wisten en deden dan de buurvolken, gingen zwaar onderuit in alle opzichten. De vrede was zoek. Interne spanningen. Een breuk in het land. De welvaart was ver te zoeken. Oorlogen wisselden elkaar af. Het grote rijk van David – van de Eufraat tot de rivier van Egypte (1 Koningen 4:21) – werd teruggebracht tot een stad, Jeruzalem.

Als de HEERE naar Jeruzalem kijkt dan denkt Hij: ‘Het heeft er ook altijd ingezeten.’ David moest die stad hebben koste wat het kost. De stad lag daar ook zeer strategisch op een berg. Omringd door muren was de stad bijna onneembaar. In de stad woonden de Jebusieten. De Jebusieten waren een stam die samen met de Hethieten en de Amorieten e.a. de bevolking van het land Kanaän vormden. Genesis 10:15 *Kanaän verwekte Sidon, zijn eerstgeborene, Heth, en de Jebusiet, de Amoriet, de Girgasiet, de Heviet, de Arkiet, de Siniet, de Arvadiet, de Zemariet en de Hamathiet; (..) Dit waren de zonen van Cham, ingedeeld naar hun geslachten en naar hun talen, met hun landen en hun volken.* De HEERE verwijst via Ezechiël naar de oorsprong van Jeruzalem. Die oorsprong was puur heidens. Toen ‘de maat van de ongerechtigheid vol was’, voltrok het volk Israël met de verovering van het land Kanaän het oordeel van God. Genesis 15:16-21 Het oordeel duurde wat de stad Jeruzalem betreft – Jebus in die tijd – tot de tijd van David. 2 Samuël 5:6 Maar die heidense oorsprong is toch nooit helemaal verdwenen, sterker die heeft zich doorgezet en kwam na verloop van tijd weer bovendrijven. Ezechiël 16:3 *en zeg: Zo zegt de Heere HEERE tegen Jeruzalem: Uw oorsprong en uw geboorte zijn uit het land van de Kanaänieten. Uw vader was die Amoriet en uw moeder een Hethitische.* Er zijn misschien mensen die met de heidense oorsprong van het volk Israël aan Abraham moesten denken, maar dit klopt niet aangezien Abraham een *Semiet* was – zoon van Sem – terwijl de Kanaänitische volken van Cham afstamden. God doelt op Jeruzalem. Tegen die stad richt de HEERE Zich ook: *Zo zegt de Heere HEERE tegen Jeruzalem. Uw oorsprong en uw geboorte zijn uit het land van de Kanaänieten.*

Uw oorsprong en uw geboorte zijn uit het land van de Kanaänieten.

De redding van het volk Israël.

Jeruzalem staat voor Juda en Israël. God herinnert Zijn volk aan de penibele situatie waarin ze in het begin van haar volksbestaan verkeerde. Vermoedelijk doelt de HEERE op de periode dat de 12 stammen met het begin van hun aanwas in Egypte woonden om precies te zijn in het land Gosen. Genesis 45:10 In het begin was er niets aan de hand. Uiteindelijk waren ze familie van de onderkoning Jozef – die lange tijd het land geregeerd had – maar na zijn dood bleek de herinnering aan Jozef gauw vervlogen. Toen de nakomelingen van Jakob zich uitbreidden werd men in Egypte beducht voor dit buitenlandse volk binnen

de eigen grenzen. Wat als ze zich op een kwaad moment tegen Egypte zouden keren? De farao van dat moment ondernam stappen. Het kreeg helemaal een grimmig karakter toen de instructie werd afgegeven om alle pasgeboren Joodse jongetjes te doden. Toen deze opzet ook weinig succesvol bleek werd het Joodse volk onderworpen aan slavenarbeid, die – bij gering verzet – alleen maar geïntensiveerd werd. Men schreeuwde het uit. Exodus 5:4,5 *Bovendien heb Ik Zelf het gekerm gehoord van de Israëlieten, die de Egyptenaren voor zich laten werken, en Ik heb aan Mijn verbond gedacht. Zeg daarom tegen de Israëlieten: Ik ben de HEERE. Ik zal u uitleiden van onder de dwangarbeid van de Egyptenaren. Ik zal u redden uit hun slavernij en u verlossen door een uitgestrekte arm en door zware strafgerichten.* Het begin van de huwelijksmetafoor – waarvan Ezechiël 16 de uitwerking is – vertelt van de geboorte van een meisje. Niemand ziet naar het arme kind om. Daar ligt ze met de navelstreng nog aan de nageboorte verbonden. Waar is de liefde voor dit kind? Waar zijn de vader en de moeder? Ze zijn in velden nog wege te bekennen. Ze hebben het kind ergens op het veld hulpeloos achter gelaten. Ze hebben het kind niet met water gewassen en ook niet met zout ingewreven laat staan het in doeken gewikkeld. Ezechiël 16:4,5 *Wat uw geboorte betreft, op de dag dat u geboren werd, werd uw navelstreng niet afgesneden, werd u niet met water schoongewassen, werd u ook al niet met zout ingewreven, en al helemaal niet in doeken gewikkeld. Geen oog zag naar u om, om een van die dingen uit medelijden bij u te doen. U werd weggeworpen op het open veld uit afschuw voor uw leven op de dag dat u geboren werd.* Bij zout wordt gedacht aan iets wat goed zou zijn voor de gezondheid van het prille leven. Wat meer tot de verbeelding spreekt is de opname in het verbond. Pasgeboren baby's werden aan God voorgesteld. Het zou niet verbazen wanneer zij als bewegingsoffer aan God werden opgedragen, waarbij het zout stond voor het zout van het eeuwige verbond. Numeri 18:19 *Alle hefoffers van de geheiligde gaven die de Israëlieten de HEERE moeten brengen, geef Ik u, en uw zonen, en uw dochters met u, als een eeuwige verordening. Het is een eeuwige, met zout bekrachtigd verbond, voor het aangezicht van de HEERE, voor u en voor uw nageslacht met u.* Er was niemand die van dit kind hield en zich erover bekommerde. Het miste de onontbeerlijke eerste zorg maar ook in gelovig opzicht werd het aan haar lot overgelaten. Niemand bracht het bij God. Totdat God Zich van Zijn kant om haar bekommerde. Het volk Israël heeft zijn bestaan aan God te danken. Wat hun is overkomen bij de Exodus is geen enkel volk gegeven. In de verbondssluiting op grond van de tien geboden refereert de HEERE aan de redding uit Egypte: Exodus 20:1 *Toen sprak God al deze woorden: Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis, geleid heeft.* God heeft Zijn volk gered van de ondergang. Dat is iets wat zeker is. Ezechiël 16:6 *Toen Ik voorbij u kwam, zag Ik u trappelend in uw bloed en Ik zei tegen u in uw bloed: Leef! Ja, Ik zei tegen u in uw bloed: Leef!*

Ik zei tegen u in uw bloed: Leef! Ja, Ik zei tegen u in uw bloed: Leef!

Maar dat was niet het enige. Dankzij de goede zorgen van de HEERE groeide het volk. Het werd een groot volk, dat – volgens de Bijbelse berichten – met een paar honderdduizend mensen (Exodus 12:37) de oversteek waagde van Egypte naar het beloofde land. Ezechiël 16:7 *Ik heb u even overvloedig gemaakt als het gewas op het veld. U groeide op, u werd groot en u kwam tot grote schoonheid. Uw borsten werden stevig, uw haar groeide, maar u was naakt en bloot.*

U groeide op, u werd groot en u kwam tot grote schoonheid.

God sluit een verbond met Zijn volk Israël.

Het is juist in de tijd van de *Exodus* dat God een *Verbond* sloot met Zijn volk. Midden in de woestijn, dicht bij de berg de Sinaï kwam het contact tot stand tussen de HEERE en Zijn volk Israël. Exodus 34 Daar gaven ze elkaar het ja-woord. Vanaf die tijd is Israël Gods volk en de HEERE is de God van Israël. Het is vermoedelijk naar deze gebeurtenissen dat God verwijst als Hij spreekt van de tijd van de liefde die gekomen was. Ezechiël 16:8 *Toen Ik voorbij u kwam, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd van de liefde. Zo spreidde Ik Mijn vleugel over u uit en bedekte uw naaktheid. Daarop zwoer Ik u een eed en ging een verbond met u aan, spreekt de Heere HEERE, en zo werd u van Mij.* Met de woorden ‘*Spreid over mij uw vleugels uit*’ had Ruth Boaz ten huwelijk gevraagd. Het is meer een *juridische* dan een romantische manier van spreken. Ruth 3:9 In de woestijn liet God ook *de tabernakel* bouwen compleet met *altaar* en *wasbak*, *de zevenarmige kandelaar*, *de tafel voor de twaalf toonbroden* en *het gouden wierookaltaar* en niet te vergeten *de ark* waarop de HEERE, geflankeerd door de twee cherubs troonde te midden van Zijn volk. De priesterdienst werd ingesteld en de dienst van de verzoening nam daar een aanvang. Ezechiël 16:9 *Daarop waste Ik u met water, spoelde uw bloed van u af en zalfde u met olie.* Toegegeven moet worden dat de reiniging van het babybloed in de metafoor rijkelijk laat is, maar feitelijk kreeg die pas met de verbondssluiting en de tabernakel zijn vervolg. God zou de HEERE God niet zijn als Hij Zijn bruid niet prachtig zou kleden en voorzien van alles wat Zijn bruid zich maar kan wensen. We stappen vervolgens met reuzestappen door de geschiedenis van het volk. Het volk Israël ontving het beloofde land, inderdaad als het land van melk en honing. God stapt direct over naar de tijd van David en Salomo, de tijd waarin Israël groot werd en rijk in allerlei opzichten. Ezechiël 16:10-13 *Ik trok u kleurrijk geborduurde kleding aan, schoeide u met zeekoeienhuiden, omwikkelde u met fijn linnen en bedekte u met zijde. Ik tooide u met sieraden. Ik deed armbanden om uw polsen en een ketting om uw nek. Ook deed Ik een ring door uw neus, oorbellen aan uw oren en zette een sierlijke kroon op uw hoofd. Zo werd u getooid met goud en zilver. Uw kleding was van fijn linnen en zijde, en voorzien van kleurrijk borduurwerk. Meelbloem, honing en olie at u. U werd buitengewoon mooi, en werd geschikt voor het koningschap.* Hun macht breidde zich uit ver over de landsgrenzen, van de Eufraat tot de rivier van Egypte was hun machtsgebied, terwijl de onderworpen buurvölkeren tribuut betaalden. Vermoedelijk

vormde het koninkrijk van Israël een kleine eeuw een wereldmacht waarvan de macht in het Midden Oosten werd erkend. Zelfs de koningin van Sheba kwam om de rijkdom en de wijsheid van koning Salomo van dichtbij te zien. 1 Koningen 10:14 *Van u ging een naam uit onder de heidenvolken vanwege uw schoonheid, want die was volmaakt door Mijn glorie, die Ik op u gelegd had, spreekt de Heere HEERE.*

Ik tooide u met sieraden. Ik deed armbanden om uw polsen en een ketting om uw nek.

De ondankbaarheid van het volk Israël. Het verwijt van hoererij.

God zegende zijn volk. Die zegen was goed aan te merken, in materieel en immaterieel opzicht. Het land en het volk floreerde onder rechtvaardige koningen. Het Koningenboek vertelt van de rijkdom van koning Salomo, een rijkdom die afstraalde op de hele bevolking. Honderd jaar ging het goed en toen kwam de klad er in. Het begon onder koning Salomo die toch om zijn wijsheid bekend staat. ‘Het begin van de wijsheid is de vreze des HEEREN’, zegt Psalm 111:10. Het kwaad sijpelde binnen op het vlak van de relaties. Salomo trouwde allerlei dochters van buitenlandse hoogheden. Die namen niet alleen hun gevolg maar ook hun goden mee. Voor de goden van die buitenlandse vrouwen liet de koning tempels bouwen. Ezechiël 16:15 *Maar u vertrouwde op uw schoonheid en bedreef hoererij, trots op uw naam. U hebt uw hoererijen uitgestort over ieder die voorbijtrok, uw schoonheid was voor hem!* Voor God was dit de reden om het land Israël in twee stukken te breken: Israël en Juda oftewel het Noordrijk en het Zuidrijk met als hoofdsteden Samaria en Jeruzalem. In het Noorden ging het vanaf het begin al mis met de gouden kalveren in Bethel en Dan. Dat waren nog beelden die de God van Israël moesten voorstellen, maar later kwamen daarvoor andere goden in de plaats, de Baals en Astartes. Langzaam maar zeker moesten alle geboden van de Tien Woorden het ontgelden. Op dat moment in 722 v Chr. was het pleit beslecht voor het Noorden. Israel werd in ballingschap gevoerd door Assur. Later voegde zich ook het Zuiden zich in het rijtje van afvallige volken. Hoererij – dat wat God Zijn volk verwijt – slaat in de eerste plaats op het dienen van andere goden. God is – in termen van de metafoor van het verbond – de man en het volk Israël is de vrouw. Het volk Israël heeft naast haar man – de HEERE God – allerlei andere mannen – lees afgoden – die ze vereert en achterna loopt. Aan die goden verkoopt het volk zijn ziel en zaligheid. Alle rijkdom die God aan Zijn volk verleende in termen van goud en zilver, maar ook de opbrengst van de oogst en olie en wijn werd voor een groot deel aan die goden besteed. Exodus 32:2-4 *Van dat goud en zilver werden goden gemaakt en met de olie en de wijn en de tarwe werden offers*

gebracht. De mooie kleren dienden als versiering van de offerplaatsen. Ezechiël 16:17-20 *U nam uw sieraden van Mijn goud en van Mijn zilver dat Ik u gegeven had, en maakte voor uzelf mannenbeelden en daarmee bedreef u hoererij. U nam uw kleurrijk geborduurde kleding en bedekte ze daarmee. U zette Mijn olie en Mijn reukwerk voor hen neer. En Mijn brood, dat Ik u had gegeven, en de meelbloem, olie en honing, die Ik u te eten had gegeven, hebt u hun aangeboden als een aangename geur. Zo gebeurde dat, spreekt de Heere HEERE.* Sloeg 'de hoererij' in de eerste plaats op de afgodendienst, in de tweede plaats moet gezegd worden dat die afgoderij gepaard ging met prostitutie.

U maakte voor uzelf mannenbeelden en daarmee bedreef u hoererij.

De ondankbaarheid van het volk Israël. Het verwijt van kinderoffers.

Daar komt nog iets bij. Wat God Zijn volk bijzonder kwalijk nam is het brengen van kinderoffers. Ezechiël 16:20-21 *U nam uw zonen en uw dochters, die u Mij gebaard had en bracht ze als offer voor hen om te eten. Waren uw hoererijen niet genoeg, dat u Mijn kinderen geslacht hebt, ze prijsgegeven hebt, toen u ze voor hen door het vuur liet gaan?* Koning Achaz begon er mee. 2 Koningen 16:3 Koning Manasse ging er mee door. 2 Koningen 21:6 Wie Jeremia leest begrijpt dat dit de druppel is die de emmer deed overlopen, de kinderoffers. Jeremia 19:5 Toen was de teerling geworpen.

Kinderoffers breed afgewezen door God.

Leviticus 18:21	U mag niemand uit uw nageslacht overgeven om aan de Molech geofferd te worden. De Naam van uw God mag u niet ontheiligen. Ik ben de HEERE.
Leviticus 20:2	U moet vervolgens tegen de Israëlieten zeggen: Iedereen uit de Israëlieten en uit de vreemdelingen die in Israël verblijven, die iemand uit zijn nageslacht aan de Molech overgegeven heeft, moet zeker gedood worden: de bevolking van het land moet hem met stenen stenigen.
Deuteronomium 18:10	Onder u mag niemand gevonden worden die zijn zoon of zijn dochter door het vuur laat gaan, die waarzeggerij pleegt, die wolven duidt of aan wichelarij doet, die een tovenaars is,
2 Koningen 16:2,3	Achaz was twintig jaar oud toen hij koning werd, en hij regeerde zestien jaar in Jeruzalem; hij deed niet wat juist was in de ogen van de HEERE, zijn God, zoals zijn vader David, maar hij ging in de weg van de koningen van Israël; ja, zelfs deed hij zijn zoon door het vuur gaan, overeenkomstig de gruweldaden van de heidenvolken die de HEERE van voor de ogen van de Israëlieten verdreven had.

2 Koningen 17:17 Zonde van Samaria	Ook deden zij hun zonen en dochters door het vuur gaan, pleegden waarzeggerijen en deden aan wichelarij, en verkochten zich om te doen wat slecht was in de ogen van de HEERE en Hem tot toorn te verwekken.
2 Koningen 21:6	Hij (Manasse) liet zijn zoon door het vuur gaan, duidde wolken en deed aan wichelarij. Ook stelde hij dodenbezweerders en waarzeggers aan. Hij deed zeer veel kwaad in de ogen van de HEERE, om Hem tot toorn te verwekken.
Jesaja 57:5	U die gloeit van lust bij de eiken, onder elke bladerrijke boom; u die de kinderen slacht in de beekdalen, onderin de kloven van de rotsen.
Micha 6:7,8	Zou de HEERE behagen scheppen in duizenden rammen, in tienduizenden oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding, de vrucht van mijn moederschoot voor de zonde van mijn ziel? Hij heeft u, mens, bekendgemaakt wat goed is en wat de HEERE van u vraagt: niets anders dan recht te doen, goedertierenheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met uw God.
Jeremia 7:31 Vgl. Jeremia 19:5 en Jeremia 32:35	En zij hebben de hoogten van Tofet gebouwd, die in het dal Ben-Hinnom zijn, om hun zonen en hun dochters in het vuur te verbranden. Dat heb Ik niet geboden en is niet in Mijn hart opgekomen.
Ezechiël 23:36,37	De HEERE zei tegen mij: Mensenkind, wilt u Ohola en Oholiba berechten? Maak dan deze vrouwen hun gruweldaden bekend, want zij hebben overspel gepleegd, er kleeft bloed aan hun handen. Met hun stinkgoden hebben zij overspel gepleegd. Zelfs hun kinderen, die zij Mij gebaard hebben, hebben zij voor hen als voedsel door het vuur laten gaan.

U bracht uw zonen en uw dochters als offer voor hen om te eten.

Kinderoffers in onze tijd.

Voor het besef van de offeraar is het misschien 'gewoon' een offer. Voor God is het moord. Jeremia 19:6 Misschien redeneert iemand dat hij toch zelf mag weten wat hij met zijn kinderen doet, maar God zegt dat het moord is en daar komt nog iets bij; 'Het zijn Mijn kinderen', zegt de HEERE. Het zijn immers kinderen van het verbond die aan God zijn opgedragen. Dit laat de HEERE niet passeren. In ons land kennen wij de abortus. Na 6 weken klopt het kinderhart. Tot 24 weken mag het kind legaal worden geaborteerd van onze overheid. Dan leven deze ongeboren kinderen dus al vier maand. Zo'n 30.000 kinderen moeten er jaarlijks aan geloven. De meest kwetsbare mensen worden niet beschermd in ons land. 'Het is abortus', zegt de overheid. 'Het is moord', zegt God. Het zou niet verbazen wanneer ook ons volk en ons land zijn goodwill bij God al volledig verloren heeft. In Israël zei men: 'Het zijn gewoon offers die wij brengen aan onze goden', maar God noemt *het moord*. Voor God was dit de druppel die de emmer van Zijn toorn deed overlopen. Toen stond het vonnis vast. Jeremia 15:4 En dan nog iets. Wat de HEERE oprecht verbaast is dat het volk nooit meer terugdacht aan de ellende van het begin en hoe God hen had gered. Ezechiël 16:22 *Ook hebt u bij al uw gruweldaden en uw hoerereien niet gedacht aan de dagen van uw jeugd, toen u naakt en bloot was, trappelend in uw bloed.* Dit is iets wat blijft terugkomen.

Ezechiël 16:43 *Omdat u niet gedacht hebt aan de dagen van uw jeugd en Mij met al deze dingen ontzet hebt, zie, daarom zal Ik ook u uw weg op uw eigen hoofd doen neerkomen, spreekt de Heere HEERE.* God is redelijk verbijsterd over de bothed van Zijn volk. We moeten ons daarbij realiseren dat het volk wel, maar de HEERE niet veranderd is. God blijft van Zijn volk houden. Hij kan niet goed begrijpen dat ze alles vergeten zijn wat ze samen hadden. Zelfs een kat is zijn redders dankbaar, maar Israël vergeet Zijn God en ruilt de Allerhoogste – Die Zich over hen ontfermde toen ze ten dode opgeschreven waren – gemakkelijk in voor iets anders. Het is niet goed te volgen. Geldt dit ook voor ons? Ja zeker. Feitelijk zijn wij door God – dankzij de HEERE en Zijn Zoon Jezus Christus – gered van de dood en de schuld en het kwaad. Dat is iets wat ook wij nooit moeten vergeten, ook niet als we in goeden doen zijn. De mensen die deel ontvangen aan de heerlijkheid van God zullen dit nooit vergeten. Zij – of beter gezegd wij – zullen moeilijk te stoppen zijn wanneer we de lof en dank bezingen van onze Here Jezus Christus. Openbaring 4:8-14 *En toen Het Lam de boekrol genomen had, wierpen de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen zich vóór het Lam neer. Zij hadden elk een citer en gouden schalen vol reukwerk. Dit zijn de gebeden van de heiligen. En zij zongen een nieuw lied en zeiden: U bent het waard om de boekrol te nemen en zijn zegels te openen, want U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam, taal, volk en natie. En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen regeren over de aarde. En ik zag, en hoorde een geluid van vele engelen rondom de troon, van de dieren en van de ouderlingen. En hun aantal bedroeg tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen. En zij zeiden met luide stem: Het Lam Dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging. En elk schepsel dat in de hemel, op de aarde, onder de aarde en op de zee is, en alles wat daarin is, hoorde ik zeggen: Aan Hem Die op de troon zit, en aan het Lam zij de dankzegging, de eer, de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. En de vier dieren zeiden: Amen. En de vierentwintig ouderlingen wierpen zich neer en aanbaden Hem Die leeft in alle eeuwigheid.*

Men nam de goden over van andere landen.

Wanneer een land maar even de kop boven het maaiveld uitstak keek Israël jaloers naar hun goden die het – volgens hun verhalen – allemaal mogelijk maakten. Zoals wij op economisch en technisch gebied van alles kopiëren van andere landen waarvan we de ontwikkeling zorgvuldig volgen, zo lag in die tijd de

kracht voor het gevoel van de mensen inderdaad bij de goden van het volk. Ook riep men nog wel eens de hulp in van Assur of Egypte om te hulp te schieten wanneer men in het nauw gebracht werd door een andere macht. Maar – zoals gezegd – het waren ook de goden van de sterke landen waar men mee wegliep. Bij het visioen dat Ezechiël zag in Jeruzalem werd duidelijk dat alle zeventig oudsten van het land de Egyptische goden – die op de muur waren getekend in een verborgen ruimte in de tempel – bewierookten. Na Egypte kwamen de Filistijnen, die overigens meer als vijand werden beschouwd. De metafoor volgt de historische ontwikkelingen van het volk Israël op de voet. Daarna kwam Assur. Zo weten we van koning Achaz dat hij het altaar van de god van Assur kopieerde en voor de tempel in Jeruzalem zette alleen omdat die Tiglat Pileser, de koning van Assur op dat moment alle oorlogen won. Hetzelfde deed men met de Chaldeeën die men aan de ene kant als potentieel gevaarlijk duidde, maar aan de andere kant toch ook met onverholen jaloezie volgde. Ezechiël 16:26-29 *U bedreef hoererie met de Egyptenaren, uw zwaargeschapen bureu. U maakte uw hoerereien talrijk, zodat u Mij tot toorn verwekte. Zie, daarop strekte Ik Mijn hand tegen u uit en verminderde het u toegewezen deel, en Ik gaf u over aan de willekeur van hen die u haten, aan de dochters van de Filistijnen, die te schande werden vanwege uw schandelijk gedrag. Daarna bedreef u hoererie met de Assyriërs, omdat u onverzadigbaar was. U bleef hoererie met hen bedrijven, en nog raakte u niet verzadigd. Vervolgens maakte u uw hoererie talrijk tot in het land van de kooplieden, Chaldea. En ook daardoor raakte u niet verzadigd.* De metafoor van het overspel en de prostitutie gaat op een gegeven moment mank als van het volk Israël geconstateerd wordt dat ze ook weer niet op een hoer lijkt. Een hoer probeert geld te verdienen door haar lichaam te exploiteren. Israël daarentegen geeft cadeautjes weg aan al haar minnaars. Het is de omgekeerde wereld. Ezechiël 16:33 *Alle hoeren pleegt men een beloning te geven, maar u geeft uw geschenk zelf aan al uw minnaars en beloont ze, zodat zij van rondom naar u toe komen vanwege uw hoerereien.* Gedacht wordt waarschijnlijk aan de tweede belegering van Jeruzalem door de Chaldeeën in 597 v Chr. die afgekocht wordt door de tempel te strippen van al het goud en andere kostbaarheden. Op die manier kon men Nebukadnezar in het begin overhalen het beleg voor de stad af te breken en een nieuwe koning – Zedekia – aan te stellen en naar huis te gaan. God moest met lede ogen aanzien dat al de heerlijkheid, die men voor Hem had ingezameld en waarmee men de tempel had versierd – het beste was niet goed genoeg voor de HEERE – verkwaanseld werd voor de eigen vrijheid die men verloor omdat men de HEERE God niet volgde.

U maakte uw hoerereien talrijk, zodat u Mij tot toorn verwekte.

God straft als hoogste rechter Zijn volk voor hun overtredingen van de wet.

Wanneer de HEERE binnen de kaders van de metafoor de zonden van Zijn volk heeft blootgelegd, volgt het onvermijdelijke vonnis. We hebben het wel over een metafoor alsof het slechts om verbeelding gaat, maar de HEERE neemt de overtredingen van Zijn volk bijzonder serieus en straft hen in overeenstemming met hun overtredingen van het zesde en zevende gebod: hoerij = overspel en het offeren van hun kinderen = moord. Ezechiël 16:38 *Ik zal u oordelen overeenkomstig de bepalingen voor overspelige vrouwen en vrouwen die bloed vergieten. Ik zal u overgeven aan de bloeddorst van grimmigheid en van na-ijver.* God gaat de volken rondom Israël overhalen om Zijn volk aan te vallen en in ballingschap te voeren, iets wat Assur en Babel hebben gedaan. Ezechiël 16:37 *daarom, zie, ga Ik al uw minnaars die u behaagd hebt, allen die u bemind hebt, met allen die u gehaat hebt, bijeenbrengen, ja, Ik zal hen van rondom bijeenbrengen tegen u en Ik zal uw schaamte voor hen ontbloten, zodat zij heel uw naaktheid zullen zien.* Die volken, die zich overigens zelf ook laten leiden door hun afgoden, zullen de afgodendienst van het volk Israël niet ontzien, vooral ook omdat dit vaak gepaard ging met rijke geschenken. De afgoden werden namelijk gemaakt van goud en zilver. Het zal niet zo zijn dat de andere volken er op uit zijn de afgodendienst van Israël te verwoesten. Ze zullen vooral gefocust zijn op het goud en zilver en de mooie kleden. Mocht er in het begin bij iemand als Nebukadnezar nog iets zijn wat leek op medelijden – of waren het politieke overwegingen die hem Jeruzalem lieten sparen – uiteindelijk werd de stad twee jaar belegerd. Daarna werd de bevolking in ballingschap gevoerd en gingen de belangrijkste gebouwen in de brand en de muren omver. Ezechiël 16:41 *Zij zullen uw huizen met vuur verbranden. Voor de ogen van vele vrouwen zullen zij strafgerichten over u voltrekken.*

Zij zullen uw huizen met vuur verbranden.

Wie het verleden vergeet heeft geen toekomst.

Uiteindelijk zit in de strafgerichten ook de vergelding voor het kwaad en genoegdoening voor al het leed dat men God aangedaan heeft. Wanneer de HEERE ziet dat het vonnis is uitgevoerd en dat heel Zijn volk in ballingschap is en paleis en tempel brandend achterblijven, is Zijn toorn gesust. Ezechiël 16:41,42 *Dan zal Ik u laten ophouden een hoer te zijn en u zult ook geen hoerenloon meer geven. Zo zal Ik Mijn grimmigheid op u doen rusten en Mijn na-ijver zal van u wijken. Dan zal Ik tot rust komen en niet meer toornig zijn.* Een sterk besef van het verleden had hen kunnen redden. Wanneer de stammen van Israël

enigszins historisch georiënteerd waren hadden ze zich herinnerd hoe ze door God gered werden uit een uitzichtloze situatie. Wanneer ze het uit zichzelf niet herinnerden zou het volstaan naar de priester te gaan om het zich allemaal eens rustig voor te laten lezen. De Thora moet in die tijd redelijk voltooid geweest zijn. De mensen waren aangewezen op de verhalenvertellers die de geschiedenis van ouder op kind doorgaven. Belangrijke feesten zoals *de Paschaviering* en ook *het Loofhuttenfeest* waren evenzovele herinneringen aan een bedreigd verleden waaruit de HEERE hen had verlost. Als God er niet geweest was voor hen dan was het nooit wat geworden. Herinneringen als deze zouden hen tot inkeer kunnen brengen en hadden veel verdriet en ellende kunnen voorkomen, maar men was het klaarblijkelijk vergeten. Ezechiël 16:43 *Omdat u niet gedacht hebt aan de dagen van uw jeugd en Mij met al deze dingen ontzet hebt, zie, daarom zal Ik ook u uw weg op uw eigen hoofd doen neerkomen, spreekt de Heere HEERE, zodat u zich met al uw gruweldaden niet meer schandelijk gedragen zult.* ‘Het volk gaat verloren door gebrek aan kennis’, zal een van de profeten later zeggen. Men is vervreemd van de HEERE. Men is totaal vergeten hoeveel men aan God te danken heeft. En wat God belangrijk vindt of waar Hij niets van moet hebben, men is het helemaal kwijt.

Zo moeder, zo dochter.

Plotseling keert de beeldtaal terug tot Jeruzalem en haar onbetrouwbare voorouders de Hethieten en de Amorieten. Het spreekwoord ‘Zo moeder zo dochter’ is op die stad van toepassing. Jeruzalem is geen cent beter dan wat de Amorieten en Hethieten vóór haar gepresteerd hebben. Ezechiël 16:44,45 *Zie, ieder die spreekwoorden gebruikt, zal over u dit spreekwoord gebruiken: Zo moeder, zo dochter. U bent een dochter van uw moeder, die walgde van haar man en haar kinderen. U bent een zus van uw zusters, die walgden van hun mannen en van hun kinderen. Uw moeder was een Hethitische en uw vader een Amoriet.* Nu we het toch over de moeder van Jeruzalem hebben, kunnen we ook wel eens kijken naar haar zusters, de stad Samaria – links boven – en Sodom – links onder haar. Ezechiël 16:46 *Uw oudste zuster is Samaria, zij met haar dochters, die aan uw linkerhand woont, en uw zuster die jonger is dan u, die aan uw rechterhand woont, is Sodom met haar dochters.* Het is op zich een opmerkelijke vergelijking om Samaria en Sodom als zusters van Jeruzalem te zien. ‘Zusters in het kwaad’ zal wel bedoeld zijn, al kun je Samaria ook wel echt als zuster zien. In feite is de oorsprong van Samaria heel anders dan die van Sodom. Samaria is de hoofdstad van Israël, het tienstammenrijk. Daar is het inderdaad flink mis gegaan. De tien stammen hebben een grote verwantschap met Juda, want ze hebben een gemeenschappelijke

vader, en dat is Jakob. Maar Sodom is niet terug te herleiden tot Sem de voorvader van Israël. Sodom is een vrucht van Cham. Genesis 10:19 'Zusters in het kwaad' lijkt dus toch de meest voor de hand liggende associatie tussen Samaria, Jeruzalem en Sodom. Ezechiël 16:47 *U bent niet in hun wegen gegaan en hebt niet overeenkomstig hun gruweldaden gedaan, nee, nog even, en u hebt het in al uw wegen meer te gronde gericht dan zij.* Nu we ze toch met elkaar vergelijken. Jeruzalem heeft het nog veel beroerder gedaan dan Sodom. Ezechiël 16:48 *Zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE, Sodom, uw zuster, zij en haar dochters hebben niet zo gedaan als u en uw dochters gedaan hebben!* Voor mensen die zich afvragen wat ook al weer de fouten van Sodom waren, worden die nog eens even nagelopen. Opmerkelijk genoeg wordt niet direct de grote aanleiding voor het verwoestende vonnis van Sodom genoemd: het gastrecht dat door perverse homoseksualiteit van die tijd met voeten wordt getreden. Het was de onbarmhartigheid en het egoïsme wat hier als eerste voorbij komt. Ezechiël 16:49 *Zie, dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sodom: trots, overvloed van voedsel en zorgeloze rust had zij met haar dochters. De hand van de arme en de behoeftige ondersteunde zij echter niet.* Wie denkt dat het punt van homoseksualiteit vervolgens niet relevant is vergist zich als er even verderop gesproken wordt van 'de gruweldaad voor Gods Aangezicht'. Ezechiël 16:50 *Zij verhieven zich en deden een gruweldaad voor Mijn aangezicht. Daarom deed Ik hen weg, zodra Ik het gezien had.* Vergeleken bij Jeruzalem zijn Samaria en Sodom echter nog 'rechtvaardig'. Ezechiël 16:51 *Samaria heeft nog niet de helft van uw zonden gedaan, en u hebt uw gruweldaden talrijker gemaakt dan zij. U hebt uw zusters rechtvaardig doen lijken, vergeleken bij al uw gruweldaden, die u gedaan hebt!* Het mag duidelijk zijn dat wij als mensen onze rechtvaardigheid niet kunnen ontlenen aan mensen die het nog veel bonter maken dan wij. Deze 'gevangenisrechtvaardigheid' – de gevangenis houdt er zo zijn eigen rechtvaardigheidstabel op na – wordt door de HEERE niet gevolgd; het is bij wijze van spreken. Een ding is zeker, als Samaria en Sodom al zo zwaar door de HEERE worden bestraft, dan moet Jeruzalem ook haar straf maar met niet al te grote protesten ondergaan. Ze moeten zich daarentegen diep en diep schamen. Ezechiël 16:52 *Draagt u, die uw zusters veroordeeld hebt, dan ook uw eigen smaad. Door uw zonden, waarin u afschuwelijker deed dan zij, lijken zij rechtvaardig, vergeleken bij u! Schaam u dan ook en draag uw smaad, omdat u uw zusters rechtvaardig hebt doen lijken.*

U hebt uw zusters rechtvaardig doen lijken, vergeleken bij al uw gruweldaden, die u gedaan hebt!

Het volk van God moet zich diep schamen.

Er is goed en slecht nieuws. Eerst het slechte nieuws. God gaat een omkeer brengen in de ballingschap

van Sodom en van Samaria en ook die van Jeruzalem. Dat lijkt goed nieuws en in feite is dat het ook, ware het niet dat de HEERE laat doorschemeren dat de inwoners van Juda en Jeruzalem eerst eenzelfde lot wacht als die mensen van Sodom en Samaria. Van de inwoners van Samaria – beter gezegd Noord Israël – weten we dat die in ballingschap gevoerd zijn door Assur in 722 v Chr. Wat Sodom betreft weten we niet veel. Uit de vergelijking met Jeruzalem en Samaria – waarvan de overlevenden een ballingschap moesten doormaken – lijkt het voor de hand liggend dat de overlevenden van Sodom en Gomorra en omgeving gevlucht zijn om ergens anders een bestaan op te bouwen. We kennen enkele vluchtelingen en dat zijn Lot en zijn dochters. Van hen weten we toevallig nog meer. Lot en zijn dochters zijn de eerste voorouders geworden van de volken Ammon en Moab. Of de HEERE hier op doelt is niet duidelijk. Het vertelt wel iets over vluchtelingen uit de verwoeste delta van de zee die – met het vonnis – elk teken van leven verloor en inmiddels de Dode Zee genoemd wordt. Er komen hoe dan ook nieuwe kansen voor de ballingen van Israël en Juda en de steden Sodom en omgeving. Op zich is dit goed nieuws. De minder aardige kant van het verhaal is dat God de Judeeërs in hetzelfde lot zal laten delen als de hen omringende steden. Ze zullen hun smaad dragen en te schande worden vanwege alles wat ze gedaan – beter gezegd – wat ze misdaan hebben. Ezechiël 16:53-55 *Als Ik een omkeer zal brengen in hun gevangenschap – in de gevangenschap van Sodom en haar dochters, in de gevangenschap van Samaria en haar dochters – zal Ik ook een omkeer brengen in de gevangenschap van uw gevangenen in hun midden, opdat u uw smaad draagt en te schande wordt vanwege alles wat u gedaan hebt, wanneer u hen troost. Wanneer uw zusters, Sodom en haar dochters, zullen terugkeren naar hun vorige staat, en Samaria en haar dochters zullen terugkeren naar hun vorige staat, dan zullen ook u en uw dochters terugkeren naar uw vorige staat.*

De belofte van terugkeer aan Israël.

U hebt de eed veracht door het verbond te verbreken.

Er was een tijd dat Sodom een buitengewoon slechte naam had in Israël. Daar had je het eigenlijk niet over. Men moest er niets van hebben. Wie de naam Sodom noemde trok een wolk voor de zon. Iets vergelijkbaars zal ook de inwoners van Jeruzalem en Juda overkomen. De volken rondom hen – de inwoners van Syrië en van de Filistijnse gebieden – hebben op hun beurt geen goed woord over voor Israël. Wanneer iemand uit Jeruzalem hen passeert draaien ze hem de rug toe. Ze verachten Jeruzalem om wat er allemaal plaats gegrepen heeft. Vermoedelijk zijn het de kinderooffers, maar mogelijk ook het syncretisme – oftewel van het bij elkaar halen van goden uit allerhande achtergronden en landen en het vereren van die goden – wat kwaad bloed zet. De HEERE heeft Zich wel eens openlijk beklaagd over de manier waarop Zijn volk met Hem omging. Men ruilde Hem heel gemakkelijk in tegen een andere god. Zoiets zag je feitelijk nergens. ‘Wie doet zoiets?’, vroeg de HEERE. Zoals Israël Sodom had belasterd, zo zal ook hun naam te grabbel worden gegooid wanneer ze in ballingschap worden gevoerd. Ze worden door de mangel gehaald van een breed gedragen verachting. Volgens de HEERE hebben ze geen beter lot verdiend. Ezechiël 16:56-58 *Op de dag van uw trots is de naam van uw zuster Sodom niet over uw lippen*

gekomen, voordat uw kwaad openbaar werd! Zo is het de tijd voor de smaad van de dochters van Syrië en van allen rondom haar, en van de dochters van de Filistijnen, die u van rondom verachten. Ú zult uw schandelijk gedrag en uw gruweldaden dragen, spreekt de HEERE. God neemt hen kwalijk dat ze hun ja-woord tegenover Hem hebben verbroken. Hij blijft bij de fundamentele zaken van het geloof. God maakt de dingen niet ingewikkelder dan ze zijn. Zij hadden elkaar het ja-woord gegeven en Israël heeft zich niet aan zijn woord gehouden. Ze hebben de eed gebroken. En dat moet je niet doen bij de HEERE. Dat neemt Hij je niet in dank af. Denk niet 'God heeft mijn ja-woord niet gehoord' bij de doop van uw kinderen of bij uw belijdenis of bij uw huwelijk'. God weet alles. Zo weet de HEERE dit van Zijn volk Israël. Hij weet het als de dag van gisteren. En het heeft gevolgen. Als God iets belooft, doet Hij het ook. God houdt Zijn Woord. Hij vindt dat wij dat ook moeten doen. Ezechiël 16:59 *Want zo zegt de Heere HEERE: Ik zal met u doen zoals u gedaan hebt: u hebt de eed veracht door het verbond te verbreken.* Een van de ergste dingen die wij de HEERE kunnen doen is wanneer we ons niet aan ons woord houden.

Ja ik wil....

God komt ondanks alles met een nieuw verbond met nieuwe beloften voor Israël en de volken.

Ondanks het feit dat wij als mensen alles gedaan hebben waarmee we de toorn van God oproepen, blijft Hij toch van ons houden. Toen wij in het paradijs verkeerden in onze voorouders Adam en Eva, lieten wij het zwaar afweten. Honderden vruchtbomen stonden er, misschien wel duizenden, maar wij moesten en wij zouden eten van die ene boom en daarmee van de kennis van goed en kwaad. Eén gebod had God ons gegeven en wij overtraden het. Toen heeft God ons het paradijs uitgezet, maar niet voordat Hij ons de belofte gaf dat Hij dit voor ons zou gaan oplossen. Genesis 3 Hij belooft via een mens, om precies te zijn 'de zoon van de vrouw' de satan de kop in te slaan. In deze gebroken wereld – waar de mens met de wapens van zonde en dood in de greep van de satan kwam – greep het geweld meer en meer om zich heen. Totdat het moment aanbrak dat God met *de zondvloed* de hele wereldbevolking ombracht, maar niet voordat Hij Noach en zijn vrouw en kinderen en dieren van alle soorten en maten zou redden met de ark. Hoe snel zijn de kinderen van Noach – Sem, Cham en Jafeth – en hun nakomelingen de HEERE God vergeten? Hoeveel generaties gaan er over heen totdat het volgende oordeel plaats moet vinden: de verwoesting van Sodom en Gomorra. We zijn dan nog maar in Genesis 19. Met de Exodus en de intocht in het beloofde land voltrok de HEERE Zijn oordeel over het land van de Kanaänieten omdat 'de maat van hun ongerechtigheid vol was'. Genesis 15 Maar er was een volk anders dan alle andere volken, het volk Israël. Het uitverkoren volk van God. Met hen sloot de HEERE een verbond. Eerst met Abraham de eerste Israëliet, met de beloften van land en volk en als teken de besnijdenis. Daarna sloot de HEERE met de twaalf stammen van Israël bij de berg Sinai het Oude Verbond op grond van de tien geboden. Met de profeet Ezechiël bevinden we ons in de tijd dat ook dit verbond het moest ontgelden vanwege de ongehoorzaamheid en opstandigheid van het volk. Zou de HEERE niet moedeloos worden? Zou Hij nu nooit denken: 'IK gooi het bijtje er bij neer?' Opnieuw gaat de HEERE een verbond sluiten met Israël.

Maar niet alleen met Israël, maar een verbond met alle volken. Een eeuwig verbond. Het is het verbond van de genade gebaseerd op de verzoening van de zonden. Het is toch ongelofelijk. Wie kan dit begrijpen? Wie van ons had dit gedaan? Wanneer wij *een nieuw verbond* hadden gesloten zouden wij het dan niet voorzien van honderden voorwaarden? Toegegeven, het Nieuwe Verbond is ook niet zonder voorwaarden, maar de dragende kracht is de vergeving. Is dat niet geweldig. Wat een God is Hij?! Hij is een God van liefde en genade. Ezechiël 16:60 *Toch zal Ik denken aan Mijn verbond met u in de dagen van uw jeugd. Ik zal met u een eeuwig verbond maken.* Hopelijk heeft Israël er van geleerd. Ze zullen zich niet langer verheven voelen boven andere volken, gesteld dat ze dit hebben gedaan in het verleden. Ze zullen weten: wij zijn niet beter dan andere mensen, integendeel. De geschiedenis van Israël leert het volk – als het goed is – bescheidenheid. Dat helpt ook om andere mensen te aanvaarden. Ezechiël 16:61 *Dan zult u zich uw wegen herinneren en te schande worden, wanneer u uw zusters die ouder zijn dan u en degenen die jonger zijn dan u, hebt aangenomen. Ik zal u hen tot dochters geven, maar niet op grond van het verbond met u.* De zusters van toen – Sodom en Samaria – zullen tot dochters worden van Juda en Jeruzalem, zo intiem zal de verbondenheid tussen het oude en het nieuwe volk van God zijn. Dat zal niet zijn op grond van dit verbond dat God met Zijn volk heeft. Daarvoor is een nieuw verbond nodig, waardoor niet alleen de Joden maar ook de heidenen kunnen worden gered. Ezechiël 16:62 *Want Ik zal met u Mijn verbond maken. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben.* Israël zal een toontje lager zingen. Ze zullen zich hun eigen geschiedenis herinneren en zich schamen. Niet alle mensen worden gered. Dat geldt voor Israël en de ook voor de volken, maar de mensen die bescheiden zijn en zich schamen over hun zonden en oprecht dankbaar voor de redding waar God hen aan deel geeft, die mensen zullen gered worden. Buitengewoon dankbaar voor de verzoening van de zonden. Ezechiël 16:63 *opdat u eraan denkt, u schaamt en uw mond niet meer opendoet vanwege uw smaad, wanneer Ik voor u verzoening doe over alles wat u gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE.*

God steekt Zijn hand naar ons uit.

